

GENESIS

1

1. Pa kudanga Ciuta wakata mtambo na caru. Caru cikava waka, 2 cambura kantu, ndipo mdima ukava pacanya pa ndimba; Mzimu wa Ciuta ukendendekanga pacanya pa maji.
- 3 Ciuta wakati, "Kuveko kungweruka"; ndipo kukavako kungwe- 4 ruka. Ciuta wakawona kungweruka kuti nkuweme; ndipo Ciuta 5 wakapatulanya kungweruka na mdima. Ciuta wakaty a kungweruka Muhanaya, na mdima wakawutya Usiku. Kukava mise na mlenji, zuva lakudanga.
- 6 Ciuta wakati, "Kuveko mlengalenga pakati pa maji, kupatulanya 7 maji ku maji." Ciuta wakacita mlengalenga, kupatulanya maji ya pasi pa mlengalenga na maji ya pacanya pa mlengalenga. Ndipo 8 kukava nteura. Ciuta wakaty a mlengalenga Mtambo. Kukava mise na mlenji, zuva laciviri.
- 9 Ciuta wakati, "Maji ya pasi pa mtambo yongane pamo pa malo yamoza, kuti mtunda womizo uwoneke." Ndipo kukava nteura.
- 10 Ciuta wakaty a mtunda womizo Caru; kongana kwa maji wakakutya Nyanja. Ciuta wakawona kuti nkuweme. Ndipo Ciuta wakati, "Caru cimezga uteka, na nteta zakupambika mbuto, na makuni ya vipambi yakupambika vipambi, kwakulingana na mtundu wake na wake, umo muli mbuto zake, pa caru." Kukava nteura. Caru 12 cikamezga uteka, nteta zakupambika mbuto kwakulingana na mtundu wake, na makuni yakupambika vipambi umo muli mbuto yake, kwakulingana na mtundu wake. Ndipo Ciuta wakawona kuti 13 nkuweme. Kukava mise na mlenji, zuva lacitatu.
- 14 Ciuta wakati, "Kuveko miyuni mu mlengalenga wa mtambo yakupatulanya muhanaya na usiku; yivenge vimanyikwiyo nya nyengo, 15 na mazuva, na virimika; yivenge miyuni mu mlengalenga wa mtambo 16 yakungweruska caru." Ndipo kukava nteura. Ciuta wakalenga miyuni yikuru yiviri; muni ukuru wakuvusa muhanaya, muni ucoko 17 wakuvusa usiku; wakalenga nyenyezi wuwo. Ciuta wakayivika mu mlengalenga wa mtambo kuti yingweruskenge caru, mwakuti yivuse 18 muhanaya na usiku, na kupatulanya kungweruka na mdima. Ndipo 19 Ciuta wakawona kuti nkuweme. Kukava mise na mlenji, zuva lacinayi.
- 20 Ciuta wakati, "Mu maji mubabike vyamoyo vinandi-nandi nya kwenda-kwenda, na viyuni viwuruke pacanya pa caru mu mlengalenga 21 wa mtambo." Nteura Ciuta wakalenga visomba vikuru na vyamoyo vyose ivyo nvinandu mu maji, mtundu wake na wake, na viyuni vyose nya mapapindo, mtundu wake na wake. Ndipo Ciuta wakawona kuti 22 nkuweme. Ciuta wakavitungika, wakati, "Babanani, mwandane,

- 23 muzugge maji ya mu nyanja, na viyuni vyandane pa caru," Kukava mise na mlenji, zuva lacinkonde.
- 24 Ciuta wakati, "Mu caru mubabik evyamoyo mtundu na mtundu, vyakuveta na vyakukwawa, na vinyama nya caru mtundu na mtundu."
- 25 Ndipo kukava nteura. Ciuta wakacita vinyama nya caru mtundu na mtundu, na vyakuveta mtundu wake na wake, na vyose vyakukwawa pasi mtundu wake na wake. Ndipo Ciuta wakawona kuti nkuweme.
- 26 Ciuta wakati, "Tilenge muntu mu cikozgo citu, kwakulingana na nkharo yitu; wave na mazaza pa somba za mu nyanja, na pa viyuni nya mu dera, na pa vyakuveta, na pa caru cose, na pa vyakukwawa vyose ivyo vikukwawa pa caru." Ciuta wakalenga muntu mu cikozgo cake, mu cikozgo ca Ciuta wakamulenga; wakalenga ioo, mwanarumi na mwanaakazi.
- 27 Ciuta wakavatumbika, wakati kwa ioo, "Babanani, mwandane, muzugge caru, mucitereske; muve na mazaza pa somba zamu nyanja, na pa viyuni vyamu dera, na pa vyamoyo vyose ivyo vikwenda pa caru." Ciuta wakati, "Wonani, ndamupani imwe nteta zose izo zikupambika mbuto mu caru cose, na makuni yose umo muli
- 30 mbuto mu vipambi vyake; vitivivenge kurya kwa imwe. Vinyama vyose vyamu caru, na viyuni vyose vyamu dera, na vyakukwawa vyose vyapa caru, mwa vyose ivyo muli umoyo, ndavipa nteta zose zivisi zivenge kurya." Ndipo kukava nteura. Ciuta wakawona vyose ivyo wakavilenga, ndipo wonani, vikava viweme comene. Kukava mise na mlenji, zuva lacinkonde na limo.

2

- 1, Nteura mtambo na caru vikafiskika, na mawumba yavo yose. Pa 2 zuva lacinkonde na civiri Ciuta wakafiska mlimo wake uwo wakawu-
cita, ndipo wakapumula pa zuva lacinkonde na civiri ku milimo yake
3 yose. Ciuta wakatumbika zuva lacinkonde na civiri, wakalipatula na
kulituviska, cifukwa kuti mwa ilo wakapumula ku milimo yake yose
iylo Ciuta wakayicita pa kulenga.

*   *

- 4 Aya ndiyo malengeko ya mtambo na ya caru para vikalengenkanga.
5 Mu zuva leneilo Yehova Ciuta wakacitira caru na mtambo, para
mbuto zamu tengere pakavavye mu caru, na nteta zose zamu tengere
zindayambe kumera—cifukwa Yehova Ciuta wakava wendarokweske
6 vura pa caru, ndipo kukavavye muntu wakulima nyata; kweni waka-
kwera nyatutwe kufumira pa caru, na kutirira mtunda wose wa caru—
7 penepapo Yehova Ciuta wakawumba muntu na dongo la pasi, na
kuthutiramo mu mpuno zake mvuci wa umoyo; ndipo muntu waka-
8 zgoka mzimu wamoyo. Yehova Ciuta wakapandamunda mu Eden,
ku mafumiro ya dazi; mwenemumo ndimo wakavika muntu uyo
9 wakamuwumba. Yehova Ciuta wakamezga mu dongo makuni yose

ayo ngaweme mu maso pa kuyalaviska, na yakwenerera kurya, ndiposo na kuni la umoyo mukati-kati mwa munda, na kuni la kumanyiska uweme na uheni.

- 10 Mukafuma mronga mu Eden wakutirira munda; ukamba kupatu-kana mwenemumo, ukava mironga yinayi. Zina la wakudanga ndi Pison; ndiwo ukuzingirizga caru cose ca Havila, kwenekuko kuli golide; golide la caru ico ndiweme; muli na bideli na libwe la onike.
- 11 Zina la mronga waciviri ndi Gihon; weneuwo ndiwo ukuzingirizga caru cose ca Kush. Zina la mronga wacitatu ndi Hidekel, weneuwo ndiwo ukwenda ku mafumiro ya dazi kwa Assyria. Mronga wacinayi ndi Eufrates.
- 12 Yehova Ciuta wakatora muntu uyo, wakamuvika mu munda wa Eden kuti walimenge na kuwusungirira. Yehova Ciuta wakamulangulira muntu, wakati, "Vya makuni yose yamu munda uryenge kwawanangwa; kweni vya kuni la kumanyiska uweme na uheni ungaryanga, cifikwa mu zuva leneilo tiuryerengepo, tiufwenge nadi."
- 13 Yehova Ciuta wakati, "Kuti nkuweme cara kuti muntu wakhare yeka; tindimucitire movwiri wakumwenerera." Nteura Yehova Ciuta mu dongo la caru wakawumba vinyama vyose vyamu tengere, na viyuni vyose vyamu dera, ndipo wakiza navyo ku muntu kuti wawone umo tiwavityire mazina; ndipo mazina yose ayo muntu wakavitya vyamoyo vyose, yeneayo ndiyo mazina yavyo. Muntu wakavitya mazina vyakuweta vyose, na viyuni vyamu dera, na vyamoyo vyose vyamu tengere; kweni kuti kukasangika movwiri wakumwenerera
- 14 muntu cara. Nteura Yehova Ciuta wakakizgira muntu tulo tuzitu; wacali kugona tulo wakatorako mbambo yake yimoza na kuwezgerako nyama papo yikfuma; mbambo iyo Yehova Ciuta wakatorako ku muntu, wakayicita mwanakazi, wakiza naye ku muntu. Ndipo muntu wakati,

"Uyu sono nciwangwa ca viwangwa vyane na nyama ya nyama yane; tiwatyike Mwanakazi, cifikwa wakatoreka ku Mwanarumi."

- 24 Pa cifikwa ici mwanarumi tiwasidenge wiske na nyina na kubatikana na muwoli wake, ndipo tivavenge tupi limoza. Vose vaviri wuwo vakava nkuli, muntu na muwoli wake, ndipo vakavavye soni.

3

- 1 Njoka yikava yiryarya comene kwakuruska vinyama vyose vyamu tengere ivyo Yehova Ciuta wakavicia. Yikati ku mwanakazi, "Uati, kasi Ciuta wanena kuti, Mureke kurya vipambi nya makuni yose yamu munda?" Mwanakazi wakati ku njoka, "Tiryenge vipambi nya makuni ya munda; kweni vipambi nya kuni ilo liri pakati-kati pa munda Ciuta wati, Mungaryanga, nesi kulikwaska, mzire mufwe."
- 2 Kweni njoka yikati ku mwanakazi, "Mutimufwenge cara. Cifikwa Ciuta wakumanya kuti mu zuva leneilo timuryerengepo maso yinu tiyajurikenge, timuvenge nga ndi Ciuta, kumanya uweme na uheni."

GENESIS 3

- 6 Nteura para mwanakazi wakawona kuni kuti likwenerera kurya, na kuti ndiweme mu maso, ndiposo ndi kuni lakuunwekera kupa mahara, wakatorapo vipambi vyake, wakarya; ndiposo wakapako mfumu wake
- 7 pamo naye, nayeso wakarya. Maso yavo yakajurika vaviri wuwo, vakamanya kuti vakava nkhluli; ndipo vakasona mahamba ya mkuyu, kujicitira vyakuvuwara.
- 8 Ndipo vakapulika mazgu ya Yehova Ciuta kwenda mu munda na mise kwatima; mwanarumi na muwoli wake vakabisama pamaso pa
- 9 Yehova Ciuta mukati mwa makuni ya munda. Kweni Yehova Ciuta
- 10 wacema mwanarumi, wakati kwa iye, "Ulinku kasi?" Wakati,
- "Nkapulika mazgu yinu mu munda, ndipo nkopa cifukwa nkava
- 11 nkhluli; nteura nkabisama." Wakati, "Njani wakuphalira iwe uli
- nkhluli? Kasi warya nya kuni ilo nkakuwuzga kuti ureke kurya?"
- 12 Mwanarumi wakati, "Mwanakazi mweneuyu mukandipa kuti wa-
- 13 kharenge nane, ndiye wakandipa nya kuni, nkarya." Yehova Ciuta
- wakati ku mwanakazi, "Ncici ici wacita?" Mwanakazi wakati,
- 14 "Njoka yikandipusika ine, nkarya." Ndipo Yehova Ciuta wakati ku njoka,

"Cifukwa cakuti wacita ici,
 ndiwe watembeka kwakuruska vyakuveta vyose,
 na vinyama vyose vyamu tengere;
 utiwendenge pa ntumbo yako,
 na kurya fuvu,
 mazuva yose ya umoyo wako.

- 15 Tindivike cimpindikwa pakati pa iwe na mwanakazi,
 na pakati pa mpapu yako na mpapu yake;
 tiyibwanyenge mutu wako,
 iwe tiurumenge citende cake."

- 16 Ku mwanakazi wakati,
 "Tindandaniske comene suzgo yako pa kutora ntumbo kwako;
 tiusuzgike pa kubaba vana,
 ndipouli khumbo lako lamkuva ku mfumu wako,
 ndipo iye tiwavusenge pacanya pako."

- 17 Kwa Adam wakati,
 "Cifukwa wapulikira mazgu ya muwoli wako,
 warya nya kuni ilo nkakuwuzga kuti,
 Ungaryangako;
 caru catembeka cifukwa ca iwe;
 mu suzgo tiuryenge mazuva yose ya umoyo wako;
 18 minga na ntura ticikumezgere;
 ndipo tiuryenge nteta zaku tengere.
 19 Tiuryenge kurya tukutu pa cisko cako
 usuke uwerere ku fuvu,
 cifukwa ukatoreka mwenemumo;
 ndiwe fuvu,
 ndipo ku fuvu tiuwererekko."

- 20 Mwanarumi wakatya zina la muwoli wake Eve, cifukwa ndiye
21 nyinavo wa vamoyo vose. Yehova Ciuta wakavacitira Adam na
muwoli wake minjirira ya vikumba, na kuvawwarika.
22 Ndipo Yehova Ciuta wakati, "Wonani, muntu wawa nga njumoza
wa ise, wakumanya uweme na uheni; ndipo sono mzire wanyoroske
woko lake na kutora vy a kuni la umoyo wuwo, na kurya, na kuyuma
23 kwa muyirayira"—nteura Yehova Ciuta wakamufumiska mu munda
24 wa Eden, kuti walimenge dongo ilo wakatorekamo. Wakamuci-
mbizga muntu; wakavika Kerubim ku mafumiro ya dazi kwa munda
wa Eden, na lupanga lwa moto Iwakuzgokera kosekose, kusunga
ntowa yaku kuni la umoyo.

Mazgu ya Ciuta

THE BIBLE SOCIETIES IN ZAMBIA AND MALAWI

LUSAKA

BLANTYRE